

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 589/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 4293/2015 a sp. zn. Rvp 7369/2015 vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkami Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 Co 7/2014 zo 4. februára 2015 a sp. zn. 6 Co 388/2014 z 25. februára 2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 4293/2015 a sp. zn. Rvp 7369/2015 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 589/2015.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 30. marca 2015 a 25. mája 2015 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkami Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 Co 7/2014 zo 4. februára 2015 a sp. zn. 6 Co 388/2014 z 25. februára 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia Krajského súdu v Nitre“).

2. Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v procesnom postavení žalobkyne v konaniach vedených pred Okresným súdom Nitra (ďalej len „okresný súd“), predmetom ktorých bolo rozhodovanie o náhrade majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom tohto okresného súdu. Nesprávny úradný postup okresného súdu mal spočívať v takom konaní, ktoré bolo podľa sťažovateľky v rozpore s ustanovením § 44 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ku ktorému dochádzalo v skôr vedených exekučných konaniach, ktoré prebiehali takisto pred uvedeným okresným súdom, v ktorých sťažovateľka vystupovala v procesnom postavení oprávnenej.

3. Okresný súd žalobné nároky sťažovateľky v konaniach, v ktorých sa domáhala náhrady škody a nemajetkovej ujmy v zmysle podmienok vyplývajúcich zo zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci samej zamietol. Krajský súd

svojimi napadnutými rozhodnutiami potvrdil v odvolacom konaní prvostupňové rozhodnutia okresného súdu ako vecne správne.

4. Podľa názoru sťažovateľky Krajský súd v Nitre „*spôsobil porušenie základných práv sťažovateľa, osobitne:*

- *základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (práva na súdnu ochranu);*

- *základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“.*

5. Tvrdenie o porušení označených práv sťažovateľka odôvodňuje tým, že:

„1. Rozhodoval vylúčený sudca. Všetky úkony, ktoré boli zo strany konajúceho prvostupňového súdu vykonané predstavujú úkony vykonané vylúčeným sudcom...

2. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu je rozhodnutím absolútne prekvapivým...

3. Súdny oboch stupňov založili svoje rozhodnutia na skutočnostiach a právnych argumentoch, ku ktorým sa sťažovateľ nemohol vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie vo svoj prospech...

4. ... konanie pred odvolacím súdom ako aj rozhodnutie odvolacieho súdu v predmetnej veci porušuje právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces, keďže napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené...

5. Odvolací súd neprerokoval prípustné odvolanie voči výroku o prerušení súdneho konania.“

6. V petite podaných sťažností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej práv označených v záhlaví tohto rozhodnutia napadnutými rozhodnutiami Krajského súdu v Nitre, ktoré ďalej zruší a predmetné veci vráti na ďalšie konanie, prizná jej primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

II.

K spoločnému prerokovaniu vecí

7. Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

8. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 4293/2015 a sp. zn. Rvp 7369/2015 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a Krajského súdu v Nitre, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, uplatniac citované právne normy, tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

III.

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

12. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný petitom sťažnosti (návrhom na rozhodnutie) a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

14. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho zástupca. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie... b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva a slobody, c) proti komu sťažnosť smeruje. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

15. Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania i ostatnými požadovanými zákonnými náležitosťami osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je

ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

16. Ústavný súd konštatuje, že k ústavnej sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 4293/2015 týkajúcej sa postupu a rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 Co 7/2014 zo 4. februára 2015 sťažovateľka nedoložila v petite sťažnosti namietané rozhodnutie tohto súdu, ale priložila rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6 Co 838/2014 zo 16. decembra 2014, ktorý nemá súvis s vecou, a k sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 7369/2015 týkajúcej sa rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6 Co 388/2014 z 25. februára 2015 sťažovateľka vôbec nedoložila napadnuté rozhodnutie tohto súdu namietané v petite podanej sťažnosti. V dôsledku uvedených zistení ústavný súd vyslovuje, že sťažnosť sťažovateľky vedená pod sp. zn. Rvp 7369/2015 nespĺňa zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 ods. 1, § 50 ods. 1 písm. b) a c) a § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde a, postupujúc podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde, zároveň konštatuje, že petit podanej sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 4293/2015 je zmätočný a ako taký nemôže byť východiskom ústavného súdu pre rozhodnutie v predmetnej veci.

17. V súvislosti s uvedeným nedostatkom (bod 12) ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom

ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

18. Nad rámec uvedeného ústavný súd vo vzťahu k nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí zdôrazňuje, že v prípade opakujúcich sa neúplných podaní sťažovateľky je neakceptovateľné, aby sťažovateľka, právne zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, nerešpektovala zákon o ústavnom súde a predkladala naďalej také sťažnosti, ktoré neobsahujú základné náležitosti ustanovené týmto zákonom, hoci bola na túto skutočnosť viackrát upozornená (napr. III. ÚS 328/2012, III. ÚS 329/2012, I. ÚS 284/2012, I. ÚS 321/2012, I. ÚS 283/2012...).

19. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosti vykazujú taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ich z uvedeného dôvodu odmietol už pri ich predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2015